

Tips voor in de kraamstal

Kraamverzorgster Lisette Tuentert staat steeds meer varkenshouders bij in de kraamstal. Ze geeft advies en tips voor onder meer het overleggen van biggen. Een zeug moet volgens haar met gemak haar eigen 14 biggen kunnen spenen. Bekijk haar adviezen en tips op www.pigbusiness.nl

Kraamverzorgster in stal tussen werpende zeugen

Blijven leren en studeren

08:30 uur. Na een uurtje rijden arriveert Lisette Tuentert uit de Achterhoek (GD) op vrijdagochtend in Okkenbroek (OV). Ard en Jolanda Hoornborg hebben er 56 zeugen die deze week werpen. Omdat het echtpaar overschakelt op Denen en omdat Jolanda sinds kort verantwoordelijk is voor hun kraamafdeling, vinden ze dat ze wel advies van een onafhankelijke expert kunnen gebruiken. Lisette Tuentert begon haar carrière als kraamverzorgster, maar haar hart lag als kind al meer bij varkens dan bij mensen. Er zijn volgens haar veel overeenkomsten tussen mens en varken, bijvoorbeeld de hormoonwerking. Na haar opleiding tot kraamverzorgster, de landbouwschool en studie tot dierenartsassistent met daarna vele jaren werkervaring bij een dierenarts en op verschillende varkenshouderijen, begon ze voor zichzelf. Nu werkt zij gemiddeld 20 uur per week bij een varkenshouder in de kraamstal. Daarnaast geeft Tuentert lezingen en overlegt ze met dierenartsen, voerleveranciers en varkenshouders over mogelijke verbeteringen in de varkenshouderij. Intussen volgt ze de ene cursus na de andere. Na kennismaking met de familie, gaan ze de stal in.

Geboorteprocès en biest

09:50 uur. Tuentert is benieuwd hoe het loopt nu hun eerste Deense zeugen werpen. Het aantal levendgeboren biggen is volgens de varkenshouder gestegen, maar volgens Tuentert moet het aantal biggen dat de eigen zeug grootbrengt, omhoog. Ze vertelt over de eisen die een big bij zijn geboorte stelt. Zo mag het geboorteprocès niet langer dan vier uur duren. In deze kraamstal is die tijd vaak veel langer. Eigenlijk moet volgens Tuentert voor de eerstgeborene is opgedroogd, de laatste big zijn geboren, omdat de biest snel in kwaliteit en hoeveelheid antistoffen afneemt waardoor de laatste big sowieso al 50 procent minder overlevingskansen heeft. Dat de partus zo lang duurt, komt volgens haar vaak door een moeizame overgang van dracht naar lactovoer. Direct al kansloze biggen moeten wat Tuentert betreft tijdig uit hun lijden worden verlost door euthanasie.

Tuentert wijst op de warmtelampen. Die hangen volgens de kraamverzorgster te laag; de biggen liggen er namelijk niet midden onder. „Het is er dus te heet. Voel maar”, demonstreert de praktijkvrouw die 32 tot 37 graden adviseert.

Steeds meer varkenshouders vragen Lisette Tuenter om advies en tips voor onder meer het overleggen van biggen. Een zeug moet volgens haar met gemak haar eigen 14 biggen kunnen spenen. Kraamstalmanagement is het toverwoord.

Werkgever en naam: Lisette Tuenter | Functie: Adviseur varkenszorg en praktische begeleiding | Datum: 16 januari 2015

De voerleverancier erbij halen

11:30 uur. Tuenter durft te stellen dat meer dan 70 procent van de problemen in de kraamstal de oorsprong vindt in het voer en/of voermanagement. „Slecht voer wordt er niet gemaakt tegenwoordig, maar het verschil in samenstelling bepaalt de opname en verteerbaarheid. De gehaltes energie en vitamines bijvoorbeeld zijn wel hetzelfde, maar wat is de kwaliteit van de gerst? Zo bevat een schoen net zoveel eiwit als 100 gram brok, maar het varken kan er niks mee”, verduidelijkt Tuenter de voerproblematiek. „En verder, ga vooral met je voerleverancier om tafel zitten als je te weinig biggen speent, de uitval te hoog is of er andere problemen zijn. Wees niet te snel tevreden. Het zijn jouw dieren”, pleit de gedreven Tuenter.

Een big moet van de biest minimaal 10 procent zijn aangekomen in de eerste 24 uur, dit test je volgens Tuenter door bij geboorte en 24 uur later een paar gemiddelde biggen uit de toom te wegen. „Na een week moet het geboortegewicht zijn verdubbeld.” Op de vraag van Jolanda Hoorneborg hoelang je nog kunt bijleggen, antwoordt Tuenter dat twee/drie dagen the limit is omdat de rangorde dan is bepaald onder de biggen.

Misverstanden en voelsprietten

13:00 uur. Het drietal verlaat de stal. „Er bestaan nog zoveel misverstanden”, zegt Tuenter die pleit voor veel meer openheid in de sector. Zo zijn er varkenshouders die zeggen nul antibiotica te gebruiken, maar dat is een utopie, volgens Tuenter. „Dat bestaat niet, omdat die boeren daarmee altijd wel enkele zeugen zorg zouden onthouden.” Ook wachten volgens haar boeren soms te lang met behandelen, of behandelen ze te kort.

Tuenter heeft als vrouw voelsprietten waaraan het mannen vaak ontbreekt; Tuenter ziet hoe een zeug in haar vel zit. Een zeug die zich lekker voelt, zal beter presteren, heeft minder stress en een grotere weerstand. Tuenter vraagt daarom de boer goed naar zijn varken te kijken.

Tuenter drukt bij het weggaan de varkenshouders op het hart dat ze ook een keer fysiek kan helpen overleggen; ze vindt het belangrijk dat vooral het zelfvertrouwen van de klant groeit. Tuenter werpt nog een blik door een stalraam; de biggen zijn nu inderdaad onder de lamp gaan liggen in plaats van ernaast. Vanmiddag zal Tuenter haar verslag maken. Verder heeft ze dit weekend dienst op het bedrijf waar ze 20 uur per week werkt. ■